

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 18, 2017

Nummer 18, 2017

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:4490](#) 23-08-2017

Sint Anthonis/last onder dwangsom

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:7025](#) 18-08-2017

Den Helder/omgevingsvergunning

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:4308](#) 17-08-2017

Rheden/omgevingsvergunning

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:7900](#) 11-08-2017

Peel en Maas/handhaving

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:7903](#) 11-08-2017

Sittard-Geleen/handhaving

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2196](#) 16-08-2017

Eindhoven/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2212](#) 16-08-2017

Gemert-Bakel/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2192](#) 16-08-2017

Zwartewaterland/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2025](#) 26-07-2017

Giessenlanden/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2024](#) 26-07-2017

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2026](#) 26-07-2017

Weesp/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:2009](#) 26-07-2017

Someren/nadeelcompensatie

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:1953](#) 19-07-2017

Leusden/bestemmingsplan 'Biezenkamp, herziening 2016' en omgevingsvergunning voor bouwen en kappen

Annotatie

Robin Aerts en Lianne Barnhoorn

Annotatie

Berthy van den Broek

RECHTSPRAAK

Jurisprudentie voorzienbaarheid.

Diverse overwegingen met betrekking tot voorzienbaarheid met verwijzingen naar eerdere uitspraken.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2024

Zaaknummer: 201604936/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Someren/nadeelcompensatie

Ontbreken oorzakelijk verband schade en verkeersbesluit.

Casus

De gemeente Someren is eigenaar van een naamloze zandweg (hierna: bosweg), die ligt in de gemeente Someren. De bosweg is van oudsher een zandweg. Op grond van verschillende overeenkomsten is de bosweg ten behoeve van zandtransporten tijdelijk verhard geweest. De tijdelijke verharding van de bosweg is in april 2010 verwijderd. Daartoe heeft het college bij besluit van 19 april 2013 een verkeersbesluit genomen. Kuba heeft op het perceel Ronde Bleek 2a te Sterksel een viskwekerij. Bij besluit van 3 augustus 1990 heeft het college aan Kuba een ontgrondingsvergunning verleend voor het project 'waterbergingsvijver in combinatie met zandwinning ten behoeve van de realisatie van een forellenkwekerij'.

Kuba stelt dat de exploitatie van de viskwekerij wordt belemmerd doordat het zand dat wordt gewonnen met het uitdiepen van de vijvers niet meer rendabel kan worden afgevoerd als gevolg van het verkeersbesluit. De bosweg is als gevolg van verwijdering van de verharding niet langer geschikt voor zwaar vrachtverkeer. Voertuigen met een aslast tot 4,8 ton hebben te weinig capaciteit voor het rendabel afvoeren van zand.

Rechtsvraag

Is er een oorzakelijk verband tussen het verkeersbesluit en de gestelde schade?

Uitspraak

Zoals uit de uitspraak van de Afdeling van 19 november 2014 volgt, moest Kuba voor transporten vanaf haar bedrijfslocatie al voordat de verharding werd verwijderd, gebruikmaken van het openbare wegennet (de Ronde Bleek en Peelven) in de gemeente Heeze-Leende om bij de bosweg te komen. Op die wegen hebben altijd aslastbeperkingen gegolden, zodat verwijdering van de verharding de bereikbaarheid van de bedrijfslocatie niet heeft verminderd voor zwaar transport. Een eventuele voorheen bestaande mogelijkheid om via een weg over de gronden van een derde de verharde bosweg te bereiken, leidt niet tot het

oordeel dat Kuba als gevolg van het besluit van 19 april 2013 schade heeft geleden. Ten tijde van het verkeersbesluit van 19 april 2013 was die weg geen optie meer, omdat deze persoon toestemming voor het gebruik van zijn gronden in 2009 had ingetrokken. Kuba heeft niet aannemelijk gemaakt dat deze persoon na de verwijdering van de verharding van de bosweg alsnog bereid zou zijn geweest het gebruik van zijn gronden toe te staan. Dat volgens Kuba het vigerende bestemmingsplan niet aan een dergelijke weg in de weg zou hebben gestaan, is, wat er verder ook van zij, dus niet relevant voor de beoordeling van het oorzakelijk verband tussen de gestelde schade en het verkeersbesluit.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2009

Zaaknummer: 201606064/1/A2

RECHTSPRAAK

Weesp/planschade

Samenhang leerstukken normaal maatschappelijk risico en voorzienbaarheid.

Casus

Volgens appellanten kan geen voorzienbaarheid worden tegengeworpen, nu de SAOZ in haar advies had vastgesteld dat 2% van de waarde van de woning op de peildatum wegens normaal maatschappelijk risico niet voor vergoeding in aanmerking komt. Daarmee is het advies van de SAOZ innerlijk tegenstrijdig.

Rechtsvraag

Sluit het normaal maatschappelijk risico voorzienbaarheid uit?

Uitspraak

De Afdeling stelt voorop dat normaal maatschappelijk risico en risicoaanvaarding/voorzienbaarheid twee verschillende leerstukken zijn. Zoals de Afdeling eerder in de onder 5 genoemde uitspraak van 28 september 2016 heeft overwogen zijn normaal maatschappelijk risico en voorzienbaarheid zelfstandige criteria voor de beoordeling van de vergoedbaarheid van schade. Indien een planologische ontwikkeling geheel voorzienbaar is, hoeft de omvang van de schade niet te worden bepaald en hoeft de vraag of de eventuele schade tot het normaal maatschappelijk risico behoort, niet beantwoord te worden (uitspraak van 8 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2109). De SAOZ had in het definitieve advies van april 2015 dus kunnen volstaan met een conclusie over voorzienbaarheid. De onder overweging 6 weergegeven achtergrond van de totstandkoming van het advies, maakt inzichtelijk waarom de SAOZ op zowel normaal maatschappelijk risico als voorzienbaarheid is ingegaan. Dat dit het advies van de SAOZ, zoals appellant A en appellant B hebben aangevoerd, innerlijk tegenstrijdig maakt, volgt de Afdeling gelet op het voorgaande dan ook niet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2026

Zaaknummer: 201606106/1/A2

Wetsartikelen: 6.2 lid 1 Wro en 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Giessenlanden/planschade

Gezondheidseffecten windturbines.

Casus

Appellant voert aan dat de rechtbank heeft miskend dat het college ten onrechte voorbij is gegaan aan de gezondheidseffecten van de windturbines. Nu het college hem in verband daarmee geen schadevergoeding heeft toegekend, heeft het college de besluiten in strijd met artikel 8 van het EVRM en artikel 1 van het Eerste Protocol genomen, aldus appellant.

Rechtsvraag

Hoe moeten de gezondheidseffecten van windturbines worden beoordeeld?

Uitspraak

De rechtbank heeft met juistheid aangesloten bij de uitspraak van de Afdeling van 27 mei 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:1621). Zoals in die uitspraak is overwogen is in een brief van de staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Milieu van 31 maart 2014 vermeld dat verschillende studies zijn verricht naar de effecten van laagfrequent geluid, waaronder een literatuurstudie en onderzoeken van het RIVM. Hieruit is gebleken dat het aandeel dat het laagfrequente geluid van een windturbine heeft op de geluidsbelasting op een woning gering is. Uit nauwkeurige metingen is bovendien gebleken dat geen overdracht van laagfrequent geluid door de grond plaatsvindt. In die brief is ook vermeld dat geen betrouwbaar bewijs is aangetroffen voor de bewering dat laagfrequent geluid van windturbines klinische ziekten bij mensen kan veroorzaken. Aannemelijk is dat de rapporten uit 2008 en 2012, waarop appellant in dit verband heeft gewezen, bij de brief van de staatssecretaris uit 2014 zijn betrokken. De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat geen grond bestaat om aan te nemen dat appellant ten gevolge van de vrijstelling schade lijdt door ernstige gezondheidseffecten van de windturbines.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2025

Zaaknummer: 201603787/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Zwartewaterland/planschade

Milieuvergunning wordt niet bij de planvergelijking betrokken.

Casus

Appellant heeft het college verzocht hem tegemoet te komen in de planschade omdat zijn woning binnen de geluidszone van het bedrijventerrein Zomerdijk-Meppelerdiep en de geluidszone van de provinciale weg N334 is komen te liggen. Het college heeft aan zijn besluitvorming een advies van de SAOZ ten grondslag gelegd. Volgens dit advies was de woning van appellant onder het oude planologische regime net buiten de vastgestelde geluidscontour van 50 dB(A) gelegen. De feitelijke en bij recht aanwezige geluidsbelasting bedroeg 53,8 dB(A). Onder het nieuwe planologische regime is de woning van appellant gelegen binnen de geluidscontour van het bedrijventerrein van 55 dB(A). Omdat de feitelijke en bij recht aanwezige geluidsbelasting in de oude planologische situatie 53,8 dB(A) was en in de nieuwe situatie 55 dB(A), is de geluidsbelasting voor appellant met 1,2 dB(A) toegenomen. Deze toename is voor het menselijk oor niet waarneembaar. De rechtbank heeft geoordeeld dat er geen concrete aanknopingspunten zijn op grond waarvan het college het advies van de SAOZ niet heeft mogen volgen. Volgens de rechtbank dient in dit geval de feitelijke situatie als uitgangspunt voor de planologische vergelijking te worden gehanteerd, nu de berekende feitelijke geluidsbelasting van 53,8 dB(A) op de woning van appellant een gevolg is van geldende milieuvergunningen en door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in het kader van een saneringsprogramma op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) vastgestelde, maximaal toelaatbare grenswaarden voor een aantal woningen. Dit betreft een als legaal aan te merken overschrijding van de 50 dB(A)-contour. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat, zoals appellant ter zitting heeft erkend, het voorheen geldende planologische regime de overschrijding van de 50 dB(A)-grenswaarde niet verbood en dat de handhaving door middel van de Wgh was voorzien.

Rechtsvraag

Dient de milieuvergunning bij de planvergelijking betrokken te worden?

Uitspraak

Anders dan de rechtbank heeft overwogen dient een milieuvergunning (thans: omgevingsvergunning voor milieu) volgens vaste rechtspraak van de Afdeling niet bij de planvergelijking te worden betrokken (zie bijv. de uitspraak van 24 september 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3480). Dit geldt ook voor een milieuvergunning die moet worden getoetst aan artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onderdeel c, aanhef en onder 2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ingeval het bevoegd gezag een vergunning verleent die tot gevolg heeft dat de ten hoogste toegestane geluidsbelasting wordt overschreden, leidt dit niet tot een wijziging van het planologische regime. De rechtbank heeft gewezen op de uitspraak van de Afdeling van 9 februari 2011. Die uitspraak betreft echter een zo uitzonderlijke situatie dat die zich niet leent voor toepassing in andere situaties. Uit het vorenstaande volgt dat het college ten onrechte rekening heeft gehouden met de feitelijke geluidsbelasting in de oude planologische situatie. Het had moeten beoordelen of de verruiming van de geluidscontour van 50 dB(A) naar 55 dB(A) voor appellant tot nadeel in de vorm van waardevermindering van de woning leidt en, zo ja, wat de omvang daarvan is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 16-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2192

Zaaknummer: 201602182/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Sint Anthonis/last onder dwangsom

Herstelsanctie. Preventieve last. Nieuwe, nog niet gepleegde, overtreding.

Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 6 april 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:935) kan worden afgeleid dat een preventieve last slechts kan worden opgelegd als het een nieuwe, nog niet gepleegde, overtreding betreft. Weliswaar gaat die uitspraak over een last onder dwangsom, maar, omdat het gaat om de uitleg van artikel 5:7 van de Awb, strekt de betekenis van deze uitspraak zich ook uit tot andere herstelsancties. Een preventieve last is niet bedoeld om herhaling van reeds gepleegde overtredingen te voorkomen. In dit geval is sprake van eerdere sancties voor met het bestemmingsplan strijdig gebruik. Ten tijde van het opleggen van de last bestond er daarom geen klaarblijkelijk gevaar dat een overtreding zich op korte termijn voor de eerste keer zou gaan voordoen. Gelet hierop ontbrak een grondslag voor toepassing van artikel 5:7 van de Awb.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 23-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:4490

Zaaknummer: 16/3370

Wetsartikelen: 5:7 Awb

RECHTSPRAAK

Den Helder/omgevingsvergunning

Kruimelgevallenregeling. Tijdelijke omgevingsvergunning. Termijn van tien jaar.

Niet in geschil is en de rechtbank gaat er, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 22 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:487, ook van uit, dat de termijn van tien jaar als bedoeld in artikel 4, elfde lid, van bijlage II van het Bor in dit geval is aangevangen op de datum waarop met toepassing van artikel 17 van de WRO vrijstelling is verleend, te weten 8 februari 2007.

De rechtbank is voorts met eisers van oordeel dat deze termijn op 8 februari 2017 is geëindigd. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat niet is gebleken dat het terrein na het verstrijken van de termijn van vijf jaar in 2012 overeenkomstig een aan de in 2007 verleende vrijstelling verbonden voorwaarde in de oorspronkelijke staat is hersteld. De motorcrossbaan en de daarbij behorende bouwwerken zijn sinds 2012 intact gebleven en de motorcrossbaan is sindsdien voorts incidenteel in gebruik geweest. Ook de periode die is gelegen tussen het verstrijken van de termijn behorende bij de eerst verleende vrijstelling (in 2012) en het moment waarop de onderhavige omgevingsvergunning is verleend in 2016 dient naar het oordeel van de rechtbank aldus bij het bepalen van de termijn van tien jaar te worden meegeteld. Zou het standpunt van verweerder worden gevolgd dan zou de periode van tien jaar als bedoeld in artikel 4, aanhef en elfde lid, van bijlage II van het Bor, feitelijk veel langer kunnen duren. Het rechtszekerheidsbeginsel verzet zich daartegen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 18-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:7025

Zaaknummer: AWB - 16 _ 3963

Wetsartikelen: 4 aanhef en onderdeel 11 bijlage II Bor, 2.12 lid 1 onderdeel a onder 2 Wabo en 2.1 lid 1 onderdeel c Wabo

RECHTSPRAAK

Rheden/omgevingsvergunning

Relativiteitsvereiste. Bezwaarfase. Voorlopige voorziening.

De voorzieningenrechter mag het oordeel dat een norm wel is geschonden maar niet strekt tot bescherming van verzoeker, betrekken bij de beslissing op het verzoek om voorlopige voorziening tijdens de bezwaarfase. Dit vloeit niet voort uit artikel 8:69a van de Awb, waarin het relativiteitsvereiste is neergelegd, maar wel uit artikel 8:81, eerste lid, van de Awb (die de door de voorzieningenrechter te maken belangenafweging niet aan specifieke voorwaarden bindt).

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 17-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:4308

Zaaknummer: ARN 17_3972

Wetsartikelen: 8:69a Awb en 8:81 Awb

ANNOTATIE

Robin Aerts en Lianne Barnhoorn

1. Transformaties van leegstaande kantoren naar woningen, het gebruik van braakliggende terreinen voor tijdelijke horeca-activiteiten en het herontwikkelen van voormalige industrielocaties. Het zijn zomaar wat voorbeelden waarbij de bebouwing of het voorgenomen gebruik van gronden of bouwwerken af kan ketsen op het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om de bebouwing of het gebruik tóch te realiseren bestaat een aantal mogelijkheden. In de praktijk wordt meer en meer gebruikgemaakt van de zogenoemde 'kruimelregeling'. Daarmee kunnen B&W snel en relatief eenvoudig planologisch-juridische hordes nemen.
2. De gevallen waarin de kruimelregeling toegepast kan worden, zijn omschreven in artikel 4, Bijlage II, Bor. Op 1 november 2014 (*Stb.* 2014, 333) is het toepassingsbereik van de kruimelregeling aanzienlijk verruimd. Dit komt – met name – door het wijzigen van de onderdelen 9 en 11 van artikel 4, Bijlage II, Bor. Hierdoor zijn B&W in meer – en in planologisch opzicht ingrijpendere – gevallen bevoegd om de kruimelregeling toe te passen. Zo maakt onderdeel 9 het mogelijk om de functie van bestaande bouwwerken te wijzigen. De tot 1 november 2014 geldende restrictie dat de wijziging ziet op maximaal 1.500 m² bvo is komen te vervallen. Ook de voorwaarde dat het aantal woningen niet mag wijzigen is per 1 november 2014 losgelaten. Onderdeel 11 voorziet in de mogelijkheid om voor een periode van maximaal tien jaar strijdig gebruik van gronden en bouwwerken toe te staan. Ook hier is de tot 1 november 2014 geldende beperking dat het aantal woningen niet mag toenemen vervallen.
3. Aan het toepassen van de kruimelregeling is een aantal beperkingen gesteld. Voor de praktijk is met name de in artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor neergelegde beperking relevant. Op grond van dit artikellid is artikel 4, onderdelen 9 en 11, niet van toepassing op een activiteit als bedoeld in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. De uitleg en het exacte toepassingsbereik van artikel 5, zesde lid, Bijlage II Bor hebben de afgelopen jaren de nodige pennen in beweging gebracht.
4. De discussie startte in de literatuur. Wij verwijzen onder meer naar de bijdragen van E.A.

Minderhoud en D.B. Stadig, 'Herbestemmen, regelgeving en gemeente', *TBR* 2014/180 en K.L. Markerink en R.G.M. Louwes, 'De kruimelgevallenregeling in Bijlage II van het Bor en substantiële milieugevolgen', *TBR* 2015/25. Niet veel later zagen de eerste uitspraken rond – de uitleg van – artikel 5, zesde lid, Bijlage II Bor het licht. Van een duidelijke lijn in de jurisprudentie was geen sprake. Integendeel, de uitspraken stonden haaks op elkaar. Zo oordeelt de Rechtbank Overijssel dat voor het toepassingsbereik van de (uitzonderingsbepaling) artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor slechts bezien dient te worden of sprake is van een activiteit als bedoeld in kolom 1 van de onderdelen C of D van het Besluit m.e.r. (Rb. Overijssel 14 januari 2016, ECLI:NL:RBOVE:2016:90). Een gelijklopend oordeel is terug te vinden in de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland van 19 mei 2016 (ECLI:NL:RBMNE:2016:2742). De rechtbank overweegt daarbij nog dat dit in de praktijk een duidelijk criterium oplevert om te bepalen wanneer artikel 4, onderdelen 9 en 11, van Bijlage II Bor niet van toepassing zijn. Ook de Rechtbank Amsterdam oordeelt op 23 september 2016 (ECLI:NL:RBAMS:2016:6029) dat bij het beantwoorden van de vraag of de uitzondering van artikel 5, zesde lid, Bijlage II Bor enkel betekenis toekomt aan kolom 1 van de onderdelen C of D van het Besluit m.e.r.

5. Anders dan voornoemde rechtbanken komt de Rechtbank Noord-Holland tot het oordeel dat bij het toepassingsbereik van (de uitzonderingsbepaling) artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor rekening moet worden gehouden met de in kolom 2 van de onderdelen C of D van het Besluit m.e.r. opgenomen drempelwaarden. De interpretatie, waarbij geen enkele betekenis meer toekomt aan deze drempelwaarden, heeft volgens de rechtbank tot gevolg dat het toepassingsbereik van artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor zodanig wordt verruimd dat dit haaks staat op de bedoeling van de wetgever (Rb. Noord-Holland 26 april 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:2041).

6. Ook in de uitspraak van de Afdeling, die hierboven staat opgenomen, speelde de discussie over het toepassingsbereik van artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor. Wat was er aan de hand? B&W hebben voor een tijdelijke losvoorziening een omgevingsvergunning afgegeven op basis van de kruimelregeling (artikel 2.12, eerste lid, onder 2°, Wabo en artikel 4, onderdeel 11, Bijlage II, Bor). Een prima keuze, zo lijkt het: vanaf 1 november 2014 ziet de kruimelregeling immers ook op het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan (*Stb.* 2014, 333). Niets is echter minder waar. In de (hoger)beroepsprocedure wordt een geslaagd beroep gedaan op artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor. De realisatie van een tijdelijke losvoorziening betreft een activiteit als bedoeld in kolom 1 van onderdeel D 2.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (de aanleg, wijziging of uitbreiding van overladingsstations of faciliteiten voor de overlading tussen vervoerswijzen). In beroep hadden B&W nog aangevoerd dat voor het toepassingsbereik van artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor niet alleen gekeken moet worden naar de activiteit zelf

(kolom 1), maar óók naar de omvang van de activiteit (kolom 2). Nu de activiteit qua omvang onder de drempelwaarden van kolom 2 zit, is de uitzonderingsbepaling volgens B&W hier niet van toepassing. Dat betoog mocht niet baten.

7. De Afdeling is duidelijk: voor het bepalen van het toepassingsbereik van artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor is uitsluitend kolom 1 van de onderdelen C of D van het Besluit m.e.r. relevant. Of daarbij daadwerkelijk drempelwaarden worden overschreden (kolom 2), is niet relevant (zie al eerder in Vz. ABRvS 7 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3279). De Afdeling volgt daarmee het betoog van de Rechtbank Midden-Nederland (Rb. Midden-Nederland 19 mei 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:2742).

8. Toch wordt de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland vernietigd. De rechtbank heeft namelijk ten onrechte geoordeeld dat het in artikel 8:69a Awb opgenomen relativiteitsvereiste aan vernietiging in de weg staat. Artikel 5, zesde lid, Bijlage II, Bor is volgens de Afdeling een regel die is gesteld in het kader van de goede ruimtelijke ordening. Daartoe behoort ook een goed woon-, werk- en ondernemersklimaat. Het is niet uitgesloten dat het realiseren van een tijdelijke losvoorziening zal leiden tot een minder goed ondernemersklimaat, door bijvoorbeeld verkeerscongestie als gevolg van de zandtransporten. Artikel 8:69a Awb kan appellanten daarom niet worden tegengeworpen.

9. Wat betekent deze uitspraak nu voor de praktijk? De Afdeling geeft een duidelijk criterium om te bepalen wanneer de kruimelregeling mag worden toegepast. Dat is winst. Aan de andere kant zou het toepassingsbereik van de kruimelregeling flink beperkt kunnen worden. Veel activiteiten kunnen worden ondergebracht onder een van de activiteiten zoals genoemd in kolom 1 van de C- en/of D- lijst van de bijlage bij het Besluit m.e.r. In het bijzonder wijzen wij op het begrip 'stedelijk ontwikkelingsproject' (categorie D 11.2). Volgens de Nota van Toelichting ziet dit begrip op: *'woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan'* (Stb. 2011, 102). Deze omschrijving laat de nodige ruimte voor interpretatie. Ook de Afdeling erkent dat het begrip 'stedelijk ontwikkelingsproject' ruimte laat voor interpretatie. Daarbij spelen de concrete omstandigheden van het geval, zoals de aard en de omvang van de ontwikkeling, een rol. De vraag of per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan, worden daar aldus de Afdeling niet bij betrokken (AbRvS 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:694 (*Hornbach Duiven*)).

10. Tot op heden heeft de Afdeling zich nog niet in een bodemprocedure uitgelaten over het begrip 'stedelijk ontwikkelingsproject' in relatie tot de kruimelregeling en de uitzondering daarop (zie wel de eerder genoemde uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling (Vz. ABRvS 7 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3279)). De (voorzieningenrechter van de)

Rechtbank Gelderland heeft zich al wel over dit onderwerp uitgelaten. Het transformeren van een bedrijfspand naar een indoor leisurecentrum (kinderspeelparadijs, bowlingbanen, laser gaming, etc. met horeca) is geen 'stedelijk ontwikkelingsproject'. De rechtbank voelt zich in dit oordeel gesterkt door het feit dat geen sprake is van uitbreiding van de bebouwde oppervlakte. De rechtbank kijkt verder naar de schaalgrootte van het project en naar het karakter van de omgeving; een gemengd gebied aan de rand van een industrieterrein. Het bestreden besluit, waarmee het primaire besluit (de omgevingsvergunning die is afgegeven met de kruimelregeling) is ingetrokken en waarin wordt toegelicht dat alsnog de uitgebreide procedure wordt doorlopen, wordt door de rechtbank vernietigd (Rb. Gelderland 3 juli 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:4105). De Rechtbank Limburg hanteert een vergelijkbare benadering (Rb. Limburg 11 juli 2017, ECLI:NL:RBLIM:2017:6666 en Rb. Limburg 14 april 2017, ECLI:NL:RBLIM:2017:3481). Met deze benadering krijgt de kruimelregeling in de toekomst mogelijk toch wat ruimte. Dat sluit aan bij de door de wetgever beoogde verruiming van de kruimelregeling (*Stb.* 2014, 333). Wij hebben overigens wel vernomen dat tegen de uitspraak van Rechtbank Gelderland hoger beroep is ingesteld. Met andere woorden, het laatste woord is hier nog niet over gesproken: wordt vervolgd!

Robin Aerts en Lianne Barnhoorn

RECHTSPRAAK

Eindhoven/bestuursdwang

Bekendmaking besluit. GBA. Wet basisregistratie personen. Jurisprudentie juiste wijze van bekendmaken.

Het besluit van 17 april 2014 tot oplegging van drie lasten onder dwangsom is op 18 april 2014 aangetekend verzonden naar het in het kadaster vermelde postbusadres van appellant als eigenaar van het pand. Appellant heeft bij de gemeente het postbusadres niet opgegeven als correspondentieadres. Verder is appellant niet gehouden zijn adres of een wijziging daarvan aan het kadaster door te geven. Ten tijde van de verzending van het voornoemde besluit was het woonadres van appellant opgenomen in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA, thans Basisregistratie Personen). Nu appellant bij de gemeente geen ander correspondentieadres heeft opgegeven, had het college het besluit van 17 april 2014 moeten verzenden naar het woonadres van appellant, zoals dat in de GBA was opgenomen. Daarbij merkt de Afdeling op dat op grond van de artikelen 2.38 en 2.39 van de Wet basisregistratie personen een ingezetene verplicht is schriftelijk aangifte te doen van zijn woonadres of wijziging daarvan bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar hij zijn nieuwe adres heeft. Het vorenstaande betekent dat de verzending van het besluit van 17 april 2014 naar het in het kadaster vermelde postbusadres niet kan worden aangemerkt als een bekendmaking in de zin van artikel 3.41, eerste lid, van de Awb. De verzending van het besluit als een van de bijlagen bij de e-mail van het college van 20 juli 2015 kan evenmin als een bekendmaking in de zin van die bepaling gelden. Die e-mail strekte niet tot bekendmaking van besluiten maar was een reactie op het in het bezwaarschrift van 27 november 2014 gedane verzoek om informatie. Omdat het besluit van 17 april 2014 niet op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt, is de bezwaartermijn niet aangevangen. Gelet op artikel 6.10, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Awb betekent dit dat het door appellant gemaakte bezwaar tegen dit besluit ontvankelijk is.

Bij besluit van 26 augustus 2014 heeft het college € 2000 aan verbeurde dwangsommen bij appellant ingevorderd. Dit besluit is eveneens verzonden naar het postbusadres. Het besluit is hiermee niet op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt. Eerst op 30 oktober 2014 is het besluit aan appellant, op zijn woonadres, verzonden en daarmee bekendgemaakt. Dit betekent

dat de bezwaartermijn op 31 oktober 2014 is aangevangen en dat het op 27 november 2014 gemaakte bezwaar tijdig is ingediend. Het bezwaar is ontvankelijk. Het college heeft – evenals de rechtbank – weliswaar gewezen op jurisprudentie van de Afdeling volgens welke een belanghebbende die niet door middel van kennisgeving of publicatie op de hoogte is gesteld van een op juiste wijze bekendgemaakt besluit, in beginsel binnen twee weken nadat hij van het bestaan van het besluit op de hoogte is geraakt, daartegen dient op te komen (uitspraken van 18 november 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BK3633 en 25 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:556). Deze jurisprudentie ziet echter op besluiten die op juiste wijze zijn bekendgemaakt en kan dus geen toepassing vinden ten aanzien van het bezwaar tegen het besluit van 26 augustus 2014 waarbij verbeurde dwangsommen zijn ingevorderd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 16-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2196

Zaaknummer: 201605754/1/A1

Wetsartikelen: 6:7 Awb, 3:41 lid 1 Awb, 3:40 Awb, 6:10 lid 1 aanhef en onderdeel a Awb en 6:8 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Gemert-Bakel/omgevingsvergunning

Kruimelgevallenregeling. Tijdelijke vergunning. Aanvang termijn tien jaar.

Uit de tekst van artikel 4, aanhef en elfde lid, van bijlage II bij het Bor volgt dat voor met het bestemmingsplan of de beheersverordening strijdig gebruik voor een periode van ten hoogste tien jaar vergunning kan worden verleend. De beperking tot een periode van maximaal tien jaar geldt blijkens de toelichting bij het elfde lid (nota van toelichting, p. 55 en 56; *Stb.* 2014, 333) ook indien meerdere keren voor hetzelfde strijdige gebruik een tijdelijke vergunning wordt verleend. De totale tijdsduur van de vergunningen mag daarbij de maximale periode van tien jaar niet overschrijden. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 22 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:487, vangt de termijn van tien jaar aan bij de eerste verlening van een tijdelijke vergunning voor het strijdige gebruik, ook als die eerste vergunning op een andere grondslag is verleend dan artikel 4, aanhef en elfde lid, van bijlage II bij het Bor.

Over de vraag of de termijn van tien jaar ook eerder kan aanvangen dan bij de eerste verlening van een tijdelijke vergunning voor het strijdige gebruik heeft de Afdeling zich in voornoemde uitspraak van 22 februari 2017 niet uitgelaten. De Afdeling beantwoordt die vraag thans ontkennend. Naar het oordeel van de Afdeling biedt de tekst van artikel 4, aanhef en elfde lid, van bijlage II bij het Bor, noch de toelichting bij het elfde lid aanknopingspunten voor het oordeel dat, indien het strijdige gebruik reeds illegaal bestaat voorafgaand aan de eerste verlening van een tijdelijke vergunning, de termijn van tien jaar is aangevangen op het moment waarop het strijdige gebruik feitelijk is begonnen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 16-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:2212

Zaaknummer: 201605829/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel c Wabo, 2.12 lid 1 onderdeel a onder 2 Wabo en 4 aanhef en onderdeel 11 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Sittard-Geleen/handhaving

Vooraankondiging handhaving. Gemeentelijk beleid. Besluit in de zin van de Awb. Rechtsgevolg.

Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2181, blijkt dat vooraankondigingen tot handhaving niet gericht zijn op enig rechtsgevolg. Zij zijn geen besluiten als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb, nu een besluit tot daadwerkelijke handhaving nog moet worden genomen. Voorts heeft de enkele mededeling aan betrokkene dat tegemoet zal worden gekomen aan het verzoek om handhavend op te treden geen rechtsgevolg.

Het feit dat het hier om een vooraankondiging in de vorm van een voornemen gaat, maakt dit niet anders. Ten aanzien van de stelling dat de aanschrijving niet vrijblijvend is, omdat zij onderdeel is van het gemeentelijke handhavingsbeleid, verwijst de rechtbank naar de uitspraak van de Afdeling van 18 november 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3536). Hierin heeft de Afdeling geoordeeld dat de omstandigheid dat volgens het gemeentelijk beleid (het stappenplan) eerst een vooraankondiging dient te worden gestuurd, voordat een besluit tot handhaving wordt genomen, niet maakt dat sprake zou zijn van een besluit.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 11-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:7903

Zaaknummer: AWB - 16 _ 3999u

Wetsartikelen: 1:3 Awb

RECHTSPRAAK

Peel en Maas/handhaving

Vooraankondiging handhaving. Gemeentelijk beleid. Besluit in de zin van de Awb. Rechtsgevolg.

Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 10 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2181, blijkt dat vooraankondigingen tot handhaving niet gericht zijn op enig rechtsgevolg. Zij zijn geen besluiten als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb, nu een besluit tot daadwerkelijke handhaving nog moet worden genomen. Voorts heeft de enkele mededeling aan betrokkene dat tegemoet zal worden gekomen aan het verzoek om handhavend op te treden geen rechtsgevolg. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat verweerders brief van 26 juli 2016, waarin slechts wordt aangekondigd dat een 'handhavingsprocedure zal worden opgestart', niet op rechtsgevolg is gericht en derhalve geen besluit is in de zin van de Awb.

Het feit dat het hier om een vooraankondiging in de vorm van een aanzegging gaat, maakt dit niet anders. Ten aanzien van de stelling dat de aanschrijving niet vrijblijvend is, omdat zij onderdeel is van het gemeentelijke handhavingsbeleid, verwijst de rechtbank naar de uitspraak van de Afdeling van 18 november 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3536). Hierin heeft de Afdeling geoordeeld dat de omstandigheid dat volgens het gemeentelijk beleid (het stappenplan) eerst een vooraankondiging dient te worden gestuurd, voordat een besluit tot handhaving wordt genomen, niet maakt dat sprake zou zijn van een besluit.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 11-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:7900

Zaaknummer: AWB - 17 _ 323u + AWB - 17 _ 324u + AWB - 17 _ 640u + AWB - 17 _ 641u

Wetsartikelen: 1:3 Awb

RECHTSPRAAK

Leusden/bestemmingsplan 'Biezenkamp, herziening 2016' en omgevingsvergunning voor bouwen en kappen

Coördinatieregeling. Bevoegdheid omgevingsvergunning. Parkeren. Maatwerkvoorschriften. Splitsingsakte. Verwezenlijking plandeel.

De coördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.30 van de Wro strekt er niet toe dat de raad de bevoegdheden van het college kan overnemen. Dit betekent dat niet de raad maar het college bevoegd was de omgevingsvergunning te verlenen.

Over het hanteren van de parkeernormen ASVV 2004 in plaats van 2012 overweegt de Afdeling, zoals zij eerder in de uitspraak van 2 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1414, heeft overwogen, dat de raad niet is verplicht om van de laatst gepubliceerde ASVV uit te gaan. Verder wordt in dat verband nog opgemerkt dat de parkeernormen voor zowel een supermarkt als appartementen in een matig stedelijk gebied, gecategoriseerd in respectievelijk eerder genoemde stedelijke zones, in beide versies van de ASVV nagenoeg gelijk zijn gebleven. De raad heeft in artikel 11, lid 11.1, van de planregels geregeld dat na de realisatie van het plan dient te zijn voorzien in voldoende parkeergelegenheid zoals vastgelegd in Bijlage 2 van de planregels. Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat onvoldoende ruimte aanwezig is om de benodigde parkeerplaatsen in de openbare ruimte te kunnen realiseren. Anders dan appellant betoogt, bestaat er geen aanleiding voor het oordeel dat de raad een bepaalde ontwikkeling vanwege de benodigde parkeergelegenheid alleen ruimtelijk aanvaardbaar mag achten, wanneer is voorzien in een planregel waarmee de aanleg van parkeergelegenheid kan worden afgedwongen.

Maatwerkvoorschriften hoeven niet al vóór de vaststelling van een bestemmingsplan te zijn vastgesteld, maar de raad moet er op voorhand in redelijkheid van kunnen uitgaan dat de maatwerkvoorschriften worden vastgesteld en dat deze stand kunnen houden in een beroepsprocedure.

Hoewel niet op voorhand is uit te sluiten dat onder het begrip 'winkel' en 'bedrijfsruimte' in de splitsingsakte ook horeca is toegestaan, is de uitleg over die begrippen in de splitsingsakte voorbehouden aan de civiele rechter. Een gebruik dat afwijkt van de in de akte gegeven

bestemming is geoorloofd met toestemming van de meerderheid van de leden van de vereniging van eigenaren. Onder verwijzing naar de uitspraak van 9 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1258, overweegt de Afdeling dat de omstandigheid dat de vereniging van eigenaren de benodigde toestemming niet heeft gegeven, niet uitsluit dat dit in de toekomst alsnog kan gebeuren. Dus ook als horeca niet als het toegestane gebruik in de splitsingsakte kan worden beschouwd, heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de benodigde toestemming niet aan de verwezenlijking van het bestreden plandeel in de weg staat.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 19-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:1953

Zaaknummer: 201608617/1/R6

Wetsartikelen: 3.30 Wro en 2.4 Wabo

ANNOTATIE

Berthy van den Broek

1. In deze annotatie bespreek ik een reeks van uitspraken die betrekking hebben op het criterium van de actieve risicoaanvaarding. Het gaat om ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1511; ABRvS 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1293; ABRvS 14 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1585 en ABRvS 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017: 676. In de afgelopen tijd is er tamelijk veel jurisprudentie verschenen met betrekking tot het criterium van de actieve risicoaanvaarding. De Afdeling brengt geen veranderingen aan in de basisprincipes van de actieve risicoaanvaarding maar zet als het ware ‘de puntjes op de i’. De uitgangspunten voor de toepassing van de actieve risicoaanvaarding zijn terug te vinden in de overzichtsuitpraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 28 september 2016 (ECLI:NL:RVS:2016;2582).

Ingevolge artikel 6.3, aanhef en onder a, van de Wro betreft het bestuursorgaan met betrekking tot de voor tegemoetkoming in aanmerking komende schade bij zijn beslissing op de aanvraag in ieder geval de voorzienbaarheid van de schadeoorzaak. Wanneer de planschade voor een redelijk denken en handelend koper voorzienbaar was ten tijde van de aankoop van een onroerende zaak blijft deze schade voor zijn rekening, omdat hij in dat geval wordt geacht de mogelijkheid van verwezenlijking van de negatieve ontwikkeling ten tijde van de aankoop van de onroerende zaak te hebben aanvaard. De voorzienbaarheid van een planologische wijziging dient beoordeeld te worden aan de hand van het antwoord op de vraag of ten tijde van de aankoop van de onroerende zaak voor een redelijk denkend en handelend koper aanleiding bestond om rekening te houden met de kans dat de planologische situatie ter plaatse in ongunstige zin zou veranderen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met concrete beleidsvoornemens die openbaar zijn gemaakt.

2. Voor het aannemen van voorzienbaarheid is niet vereist dat een beleidsvoornemen een formele status heeft. Uit de jurisprudentie blijkt dat een ontwerpstructuurschets, een voorontwerp voor een bestemmingsplan of een ontwerp voor een planologische kernbeslissing al voldoende kunnen zijn om aanleiding te geven voor voorzienbaarheid, mits deze ter inzage zijn gelegd, zodat gewaarborgd is dat eenieder daarvan kennis kan nemen. Dit wordt bevestigd in de onderhavige zaken: niet alleen een bestemmingsplan, maar ook een provinciaal streekplan, een onderhoudsplan of een beleidsnota kunnen – in beginsel –

aanleiding geven tot actieve risicoaanvaarding.

3. Voor het aannemen van voorzienbaarheid is niet vereist dat verwezenlijking van de schadeveroorzakende overheidsmaatregel volledig en onherroepelijk vaststaat, en in detail is uitgewerkt. Dat de gewenstheid van een planologische ontwikkeling nog nader moet worden onderzocht of aan nadere besluitvorming onderworpen is, behoeft geen beletsel te zijn voor het aannemen van voorzienbaarheid. Evenmin staat aan het aannemen van risicoaanvaarding in de weg dat de feitelijke situatie en/of de toepasselijke milieuregelgeving een belemmering vormen voor de verwezenlijking van de voorgenomen planologische ontwikkeling. Dit blijkt uit ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1511. In deze zaak hadden Provinciale Staten van Utrecht bij besluit van 13 december 2004 een streekplan vastgesteld waarin was aangegeven dat de kern Woudenberg, nabij de Laan 1940-1945, kan worden uitgebreid met in totaal 280 woningen. Aangezien appellant zijn woning aankocht ná die datum, had hij de planologische nadelen ten tijde van de aankoop kunnen voorzien. Appellant stelde echter dat de inwerkingtreding van de Wet Stankemissie – van kracht geworden voor zover hier van belang door de inwerkingtreding van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost op 17 maart 2005 – in de weg staat aan actieve risicoaanvaarding, omdat ter plaatse van de beoogde uitbreidingslocatie binnen een contour van 100 meter van een manege geen woningen mochten worden gebouwd. Appellant kocht zijn woning op 4 april 2005 en stelt dat de Wet Stankemissie op die datum in de weg stond aan nieuwe woningbouw, zodat hij daarmee geen rekening hoefde te houden. De Afdeling gaat daar niet in mee. Appellant moest rekening blijven houden met nieuwe woningbouw op de uitbreidingslocatie aangezien de mogelijkheid bestond dat de nieuwe woningen in de toekomst door verandering van de feitelijke situatie of door juridische ontwikkelingen, zoals de intrekking van de beperkende milieuregelgeving, toch zouden worden gebouwd. Dat is ook precies wat er in de onderhavige zaak is gebeurd: de Wet Stankemissie is vervallen per 1 januari 2007 en in 2009 werden de nieuwe woningen planologisch mogelijk gemaakt.

4. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 30 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM9640) is voor het aannemen van risicoaanvaarding niet vereist dat verwezenlijking van de schadeveroorzakende overheidsmaatregel volledig en onherroepelijk vaststaat, of dat deze maatregel in detail is uitgewerkt of dat de omvang van de nadelige gevolgen met nauwkeurigheid kan worden bepaald. In de uitspraak van 15 maart 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:676) was niet in geschil dat het waterschap ten tijde van de aankoop van de percelen door de Stichting Nieuwland een beleid hanteerde dat was gericht op het tegengaan van verdroging. De Stichting meende echter dat uit het beleid niet kon worden afgeleid dat de vernatting ernstiger zou zijn dan het enkel tegengaan van verdroging, met andere woorden, de gevolgen van het beleid blijken achteraf ernstiger te zijn dan voor de

Stichting voorzienbaar was ten tijde van de aankoop. Dit staat naar het oordeel van de Afdeling echter niet in de weg aan het aannemen van risicoaanvaarding.

5. In een uitspraak van 29 april 2015 oordeelt de Afdeling dat van een redelijk denkend en handelend koper mag worden verwacht dat hij de bestaande planologische mogelijkheden betreft bij het overeenkomen van de koopprijs van de woning. In een uitspraak van 14 juni 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:1585) overweegt de Afdeling dat daarbij moet worden uitgegaan van hetgeen maximaal op grond van het ten tijde van de aankoop vigerende planologische regime kon worden gerealiseerd. In voornoemde uitspraak meende appellant schade te lijden door de verwezenlijking van een bunkerstation. In het ten tijde van de aankoop vigerende bestemmingsplan waren echter geen regels opgenomen die voorzagen in maximumafmetingen van de toegestane bunkerschepen. Dat het nieuwe bunkerstation groter en hoger is dan het bunkerschip dat er voorheen lag, waardoor het uitzicht op de historische stad Dordrecht wordt belemmerd, is niet relevant, omdat een redelijk handelend koper wordt geacht bij het bepalen van de koopprijs uit te gaan van een maximale verwezenlijking van de bestaande planologische mogelijkheden en niet van de feitelijke situatie.

6. De algemene bekendmaking van een beleidsdocument is een absolute voorwaarde om risicoaanvaarding te mogen aannemen. Wanneer een bestuursorgaan niet kan aantonen dat een beleidsvoornemen ter openbare kennis is gebracht, kan geen risicoaanvaarding worden aangenomen. Wanneer een beleidsvoornemen in een openbare raadsvergadering is behandeld of tijdens een openbare informatiebijeenkomst is gepresenteerd, maar niet ter inzage is gelegd, wordt er geen voorzienbaarheid aangenomen (ABRvS 17 oktober 2012, ECLI:N:RVS:2012:BY0372; ABRvS 19 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY6653). In recentere jurisprudentie lijkt de Afdeling bestuursrechtspraak in het kader van de toepassing van de actieve risicoaanvaarding nog strengere eisen te stellen aan de publicatie van een concreet beleidsvoornemen. Om op grond van een concreet beleidsvoornemen voorzienbaarheid te kunnen aannemen moet een redelijk denkend en handelend koper uit de publicatie kunnen begrijpen op welk gebied dat beleidsvoornemen betrekking heeft, wat de zakelijke inhoud ervan is, en dat hij van de inhoud ervan kan kennisnemen (uitspraak van 15 oktober 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3715; ABRvS 28 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2582; ABRvS 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3134). De publicatie van de agenda en/of de besluitenlijst van een openbare raadsvergadering in het lokale huis-aan-huisblad voldoet niet aan de gestelde eisen wanneer de zakelijke inhoud van het besluit daarin niet is weergegeven (ABRvS 26 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4239; ABRvS 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3134).

7. In ABRvS 17 mei 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:1293) is sprake van een publicatie (een artikel in het Stadsblad) waarin weliswaar is aangegeven dat de gemeenteraad van Breda wijzigingen

wil aanbrengen in het bestaande beleid betreffende detailhandel, maar wordt de zakelijke inhoud van de Detailhandelsnota niet weergegeven. Om die reden is de publicatie niet concreet genoeg om voorzienbaarheid te kunnen aannemen. Wanneer een gemeente een beleidsnota publiceert via de gemeentelijke website moet aantoonbaar zijn dat een aspirant-koper deze had kunnen raadplegen ten tijde van de aankoop. Dat een beleidsvoornemen eenvoudig te vinden is via een zoekmachine, zoals Google, is niet relevant. De ratio van deze strengere jurisprudentie is dat, volgens de Afdeling, op een aspirant-koper geen onderzoeksplicht rust. Dat standpunt wringt naar mijn mening enigszins met de vaste jurisprudentie dat een redelijk handelend koper wordt geacht bij het bepalen van de koopprijs rekening te houden met de bestaande, maximaal toegestane planologische mogelijkheden en met concrete beleidsvoornemens die door de overheid openbaar zijn gemaakt. Een koper wordt dan toch geacht kennis te nemen van deze – ter inzage gelegde – documenten en in zoverre rust er op een aspirant-koper in zekere zin een onderzoeksplicht. Gelet op de gevolgen voor de beoordeling van een aanvraag om planschadevergoeding lijkt het mij goed dat kopers worden beschermd tegen een al te gemakkelijke aanname van voorzienbaarheid. Een bestuursorgaan moet aantonen dat een aspirant-koper ten tijde van de aankoop kennis had kunnen nemen van de (zakelijke) inhoud van een beleidsvoornemen.

8. Ten slotte: voor bestuursorganen is het relevant om te beseffen dat er, om voorzienbaarheid te mogen aannemen waardoor planschaderisico's worden gereduceerd, door de Afdeling strengere eisen worden gesteld aan de publicatie van beleidsvoornemens. Het blijft mogelijk om voorzienbaarheid te creëren, maar dan moet de publicatie van het beleidsvoornemen wel aan de eisen voldoen die in de recente planschadejurisprudentie zijn ontwikkeld.